

TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA OILANING PSIXOLOGIK O'RNI

To'lqinboyeva Mahliyoxon

Farg'ona davlat universiteti Psixologiya yo'nalishi talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada yoshlarni ta'lim olishi va ularni barkamol avlod bo'lib yetishishida hamda ta'lim sifati va samaradorligini oshirishda oilaning o'rni haqida ma'lumotlar berilgan. Oila tarbiya va ma'naviyat markazidir. Oila ma'rifatli bo'lsa, o'sib kelayotgan bola undan ibrat oladi.

Kalit so'zlar: Oila, dars jarayonida, ta'lim samaradorligi, madaniyat, ommaviy axborot vositalari, ta'lim tizimi.

ABSTRACT

This article provides information about the role of the family in the education of young people and their development into a mature generation, as well as in improving the quality and efficiency of education. The family is the center of education and spirituality. If the family is enlightened, the growing child will learn from it.

Key words: Family, in the course of the lesson, educational efficiency, culture, mass media, educational system.

АННОТАЦИЯ

В данной статье представлена информация о роли семьи в воспитании молодежи и ее становлении в зрелое поколение, а также в повышении качества и эффективности образования. Семья является центром образования и духовности, и если семья просвещена, растущий ребенок будет учиться у нее.

Ключевые слова: семья, в процессе урока, воспитательная эффективность, культура, средства массовой информации, воспитательная система.

Muhtaram Prezidentimiz Sh.M. Mirziyoyev farmoni bilan 2017-yil 12-yanvar va 2017-yil 13-sentabrdagi "Kitob mahsulotlarini nashr etish va tarqatish tizimini rivojlantirish, kitob mutolaasi va kitobxonlik madaniyatini oshirish va targ'ib qilish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar dasturi"da mamlakatimizda jamiyat ma'naviy hayotida kitob va kitobxonlik madaniyatini yangi bosqichga ko'tardi. Mamlakatimizning barcha jabhalarida, ta'limning barcha bosqichlarida badiiy adabiyotga, kitob mutolaasiga munosabatni ko'tardi. Yoshlar tarbiyasida kitobning

oʻrni beqiyos. Kitob oʻqigan odam dunyoni boshqalarga qaraganda chuqurroq idrok etadi. Taʼlim tizimi, mehnat jamoalari, davlat hokimiyati, siyosiy partiyalar, jamoat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari muhim omillardir. Ular ishtirokida shakllanadi. Chunki bola koʻp vaqtini oilada oʻtkazadi. Oila tarbiya va maʼnaviyat markazidir. Oila maʼrifatli boʻlsa, oʻsib kelayotgan bola undan ibrat oladi. Bolalarni milliy qadriyatlarimiz, boy madaniyatimiz bilan tanishtirish, ularda estetik tarbiyani shakllantirish juda muhim. Xalqimizning koʻp asrlik qadriyatlarini, ulkan, boy va madaniy merosini chuqur bilmay turib, milliy oʻzlikni anglash, milliy gʻurur tuygʻusini anglab boʻlmaydi. Bunday yuksak tuygʻular yoshlarimiz qalbida kitobga mehr-muhabbat orqali shakllanadi. Farzand - bu buyuk neʼmat. Inson hayotining fayzli, orzulari ushalishi, uning porloq kelajagi. Bolalarsiz hayot hech kimga yaxshi emas. Har bir ota-ona uchun farzand odob-axloqi, intizomi, maʼnaviy kamoloti bilan qadr-donroq va faxrlanadi. U atrofdagi odamlarga qarashni, tabassum qilishni, kulishni, turli tovushlar orqali tovush chiqarishni va gapirishni oʻrganadi. Bola ulgʻaygan sari oʻqishga, bilim olishga, jamiyat hayotida faol ishtirok etishga intiladi. Ota-ona uni qanday tarbiyalashni, qanday munosabatda, qanday oilaviy muhitda tarbiyalashni bilishi kerak, shu bilan birga, bola ulgʻaygan sari tashqi dunyo taʼsirida oʻzini oʻzgartirishga harakat qilishini ham unutmasligi kerak. Yoshlik chogʻida analitik fikrlash, hayotiy voqealarni chuqur anglamaslik oqibatida yoshlar internetdagi maʼlumotlar “ummoni”da “suzmoqda”. Internet orqali yoshlar ongiga foydali maʼlumotlar bilan birga zararli maʼlumotlar ham kirib keladi. Chunki internetdagi axborot oqimi isteʼmolchi uchun shaxsiy yoki jamoaviy, madaniy ahamiyatga ega. Axborotning foydalilik darajasi idrok etuvchi subʼektga taʼsir qilish darajasi bilan belgilanadi. Agar maʼlumotni olgan yoshlar maʼlumotdagi xabardan kerakli taassurot va bilim olgan boʻlsa, ular oʻz maqsadlarini toʻgʻri shakllantirishlari va maqbul xatti-harakatlar namunasini yaratishlari mumkin. Agar unday boʻlmasa. Shu munosabat bilan oila - bola tarbiyasida ularning hayotiy hodisalarini anglash, hayotda toʻgʻri yoʻl tanlash, boʻsh vaqtini toʻgʻri tashkil etish va undan unumli foydalanishni tartibga soluvchi joy. Komil insonni tarbiyalashda oila va jamiyatning roli uning tarbiyasida yaxlitlik va uzluksizlik asosida amalga oshiriladi, bu butun bir huquqiy jarayondir. Oila pedagogikasi jamiyat oldiga shaxs tarbiyasiga oid muhim davlat siyosatidagi ustuvor vazifalarni mukammal bajarishga xizmat qiladi, bu ota-onalarning birgalikdagi taʼlim bilimlarini toʻplash, bola tarbiyasi qoidalarini sinovdan oʻtkazish va amalga oshirish faoliyatidir. Oilada ota-ona oʻz oldiga aniq maqsad qoʻyishi, oʻz ustida ishlashi, izlanishi, vosita va usullardan foydalanish samarasini koʻrishi, tarbiyaviy sanʼatga ega boʻlishi kerak. Bolalarni kitob oʻqishga qiziqtirish ham tarbiyaviy vositadir. Chunki kitob insonning eng yaqin doʻsti va maslahatchisi, bilim va donolik manbaidir. Kitob tafakkur quroli, xazina kaliti, tafakkur manbaidir. Oilada

bolalarni tarbiyalash va kitob o'qishga qiziqishni uyg'otish jarayoni murakkab bo'lib, u bolalikdan shakllanadi va atrof-muhit, shaxsiy kutubxona, bunga katta ta'sir ko'rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

- 1.To'lqinboyeva Mahliyo //Baxt formulasi// Journal of Healthcare and Life-Science Research Vol. 2, No. 3, 2023 ISSN:
- 2.Tulkinboeva Makhliyo //Relations Between Husband and Wife in Child Rearing// European Journal of Higher Education and Academic Advancement. Volume 1, Issue 2. 2023. 124-125 pages.
- 3.To'lqinboyeva Mahliyo Valijon qizi //OILAVIY NIZOLAR, AJRALISH VA UNING SABABLARI// Journal of New Century Innovations, 28(1), 85-90.